

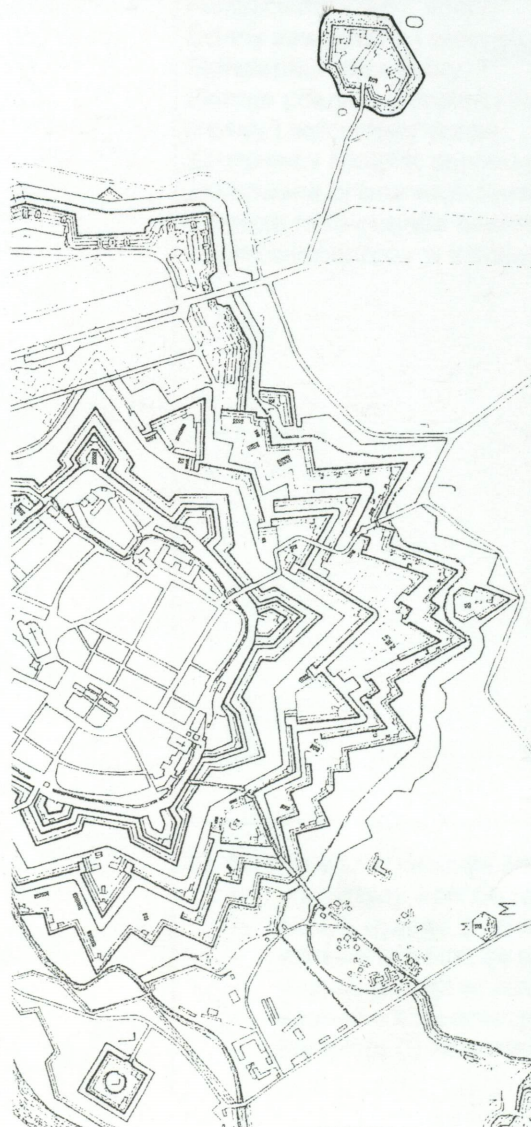
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	O	P	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	Nr
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

1. Obiekt
TWIERDZA NYSA – FORT III

2. Czas
powstania
1866
1875-78
1881-83

3. Miejscowość
NYSA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja skala 1:1500

4. Adres
nr hipoteczny obręb Nysa – Miasto –
– Dolna Wieś
ark. 36-1 dz. nr 29/11; 29/12; 29/16;

5. Przynależność administracyjna
województwo Opolskie
powiat Nyski
gmina Nysa

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Festung Neisse
Fort III

7. Przynależność administracyjna
przed 1.01. 1999

województwo Opolskie
gmina Nysa

8. Właściciel i jego adres
Gmina Miejska w Nysie;
(29/11) Skarb Państwa

9. Użytkownik i jego adres

10. Rejestr zabytków

Nr

data

Fot. 1. Elewacja schronu głównego widok od północy

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

1866 – zbudowany przez jeńców austriackich jako dzieło prowizoryczne dla osłony linii kolejowej

1875 – 78 – przebudowany na fort stały

1881 – 83 – rozbudowany i wzmocniony

od -1934 przeznaczony na magazyn broni i amunicji

Fort jednowałowy dla piechoty i artylerii z fosą wodną, dzieło zewnętrzne Twierdzy Nysa.

Przykład dzieła fortyfikacyjnego szkoły nowopruskiej

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Usytuowany przed południowym skrajem obwarowań miasta w odl. ok. 380 m., na zamknięciu ul. Staszica. Fort o narysie lunety, czworobocznej zamkniętej od tyłu niskim, załamany kleszczowo wałem szyjowym, flankującym bramę wjazdową. Całość otoczona fosą wypełnioną wodą. Drogę ukrytą nad przeciwskałą łączył z fortem most wiodący do bramy w formie przecięcia wału szyjowego, (obecnie grobla)

Fort jednowałowy dla piechoty i artylerii. Wał główny czołowy z pięcioma ławami artyleryjskimi ze stanowiskami na 3 działa. Na wałach skrzydłowych pozostałe stanowiska – łącznie na ok. 35 dział.

Wały ziemne ze skarpami i przeciwskałami obłożonymi darnią, z trawersami i schronami. Wał główny z murowanymi schronami i utwardzoną nawierzchnią stanowisk dostępny z dwóch pochylni przy wałach skrzydłowych i schodów, kryje ceglane, sklepione kazamaty koszarowo-magazynowe

Obiekt wyposażony w instalację elektryczną. Zachowana brama z kratą forteczną oraz komplet pancernych zamknięć bram, drzwi i okien.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne obronne	17. Użytkowanie obecne brak
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Fundamenty - stan dobry, Ściany zewnętrzne i wewnętrzne – stan dobry, Sklepienia – stan dobry Ziemne pokrycie sklepień i wałów – zachowało profile silnie porośnięte przez krzewy i samosiewy drzew, Zachowany komplet pancernych zamknięć bram, drzwi i okien, Zachowana brama wejściowa z kratą forteczną, Wnętrze fortu posiada nawierzchnię utwardzoną betonem, Obiekt wyposażony w instalację elektryczną.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymagany wpis do rejestru, - należy usunąć drzewa kolidujące z murami, sklepieniami kazamat, - wprowadzić funkcję użytkową (usługi związane z turystyką), - usunąć betonowe nawierzchnie placu, - zadbać o konserwację zachowanej bramy z kratą forteczną oraz kompletu (!) stalowych bram i zamknięć schronów, 	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Maciej Małachowicz

plany i rysunki Maciej Małachowicz

zdjęcia fotograficzne Maciej Małachowicz

miejsce przechowywania negatywów Wrocław ul. Orłowskiego 11

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

22. Biblioteka

Dumsky W.: Die Deutschen Festungen 1871 – 1914, Frankfurt 1987;

Klose A.: Festung Neisse, Hagen 1980;

Małachowicz E, Stupak A., Nowożytnie fortyfikacje Twierdzy w Nysie – maszynopis 1986, zbiory WKZ Opole;

Małachowicz M. : Konserwatorskie Studium Ochrony i Zasad Zagospodarowania Zespołu Pofortecznego w Formie Ochrony Obszarowej – Forteczny Park Kulturowy Twierdza Nysa, – maszynopis 2000, WKZ Opole;

Wagner R., Grundriss der Fortifikation, Berlin 1870;

23. Źródła ikonograficzne fotograficzna (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki
nr 1. Rysunek pomiarowy,

1. Miejscowość, gmina, województwo NYSA, GMINA NYSA, WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) TWIERDZA NYSA – FORT III	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) RYSUNEK POMIAROWY
---	---	--

Fort III – rzut skala 1:2000

LEGENDA:

1. Fosa wodna
2. Krata forteczna
3. Trawers główny
4. Otwarte stanowiska artylerii
5. Schron główny
6. Kazamata schronowa

